

Preventivní program školy ZŠ a MŠ Elektra

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento PPŠ	Základní škola a Mateřská škola Elektra, příspěvková organizace, Sousedíkova 1044/8, Praha 9, 190 00
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Jaroslav Sirotek
Telefon na ředitele	211 154 901
E-mail na ředitele	jaroslav.sirotek@zselektra.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Michaela Skálová		
Telefon	+420 732 124 661		
E-mail	michaela.skalova@zselektra.cz		
Specializační studium	Ano	21. 1. 2020	11. 1. 2022
Realizátor vzdělávání	Pedagogicko – psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Katarína Loskotová		
Telefon	211 154 906		
E-mail	katarina.loskotova@zselektra.cz		
Specializační studium	ne		
Realizátor vzdělávání			

Jméno speciálního pedagoga	Mgr. Michaela Skálová		
Telefon	+420 732 124 661		
E-mail	michaela.skalova@zselektra.cz		

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet ped. pracovníků
ZŠ – I stupeň	9	250	11+3
ZŠ – II. stupeň	-	-	-
Celkem	9	250	11

2. STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE

Škola, která nese název Základní škola a Mateřská škola Elektra vznikla v březnu 2024. Škola se nachází v městské části Praha 9 – Vysočany. Škola školní rok 2023/2024 působila jako detašované pracoviště Základní školy Novoborské. V minulém roce (na detašovaném pracovišti) bylo v nové budově školy 6 tříd prvního stupně. Tři paralelní první ročníky a po jedné třídě ročník druhý, třetí a čtvrtý. V loňském roce detašované pracoviště zorganizovalo primární prevenci s Policí ČR a osvětové besedy s Linkou bezpečí.

V letošním roce jsme školní poradenské pracoviště v tandemu s vedením školy a výchovnou poradkyní kolegyní Katarínou Loskotovou. Pro tento rok jsme připravili prevence s organizací Zdravotníci s.r.o., Linka bezpečí, Městská policie, Policie ČR a Život bez závislostí.

Mezi problémové oblasti patří bezpečné chování na internetu, zejména zveřejňování osobních informací na sociálních sítích. Na základě zkušeností získaných v hodinách, do nichž je zařazena práce na PC, se ukazuje, že je potřeba opakovaně žákům připomínat zásady osobního bezpečí i v oblasti virtuální reality. Proto také preventivní působení zaměříme tímto směrem. Případy šikany ani jiné patologické jevy ve školním roce 2023/2024 v prostorách detašovaného pracoviště ZŠ Novoborská nebyly zjištěny.

Škola bude organizovat v roce 2024/2025 řadu zájmových a sportovních kroužků, využívají je žáci 1. stupně i mateřské školy. Škola bude pořádat společné akce i pro rodiče s dětmi, k oblíbeným patří – Skok do nového školního roku, Jablíčkobraní, Dýňování, Vánoční jarmark, Masopust, Karneval, Zahradní slavnost, Závody rodinných týmů.

Žáci jsou každoročně seznámeni se školním řádem, který je na webových stránkách školy. Škola spolupracuje Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 9, metodičkou prevence z PPP P9 Mgr. Markétou Bínovou, Policií ČR, městskou policií, OSPODem i dětskými lékaři. Vzhledem k tomu, že se ve škole zvyšuje počet integrovaných žáků, byl pedagogický sbor posílen o 3 asistenty pedagoga. Také byla navázána užší spolupráce s PPP, speciální pedagog vede ve škole pravidelné hodiny reedukace.

ZŠ a MŠ Elektra otevřela ve školním roce 2024/2025 přípravnou třídu 0.A.

3. STANOVENÍ CÍLŮ PPS

Cíl:	<i>Formování kladných mezilidských vztahů na úrovni žák-žák, žák-učitel, posílení sociálních kompetencí žáků, základní orientace v oblasti právních norem. Program Primární prevence rizikového chování je určen pro žáky 5. ročníku.</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků, pro které je program určen – cca 30. Dotazníkové šetření na závěr programu, autoevaluace, zpětná vazby pro třídní učitele.
Zdůvodnění cíle:	Kladné mezilidské vztahy uvnitř třídních kolektivů i v rámci celé školy jsou základním předpokladem k omezení projevů šikany i dalších forem rizikového chování. Základní orientace v oblasti práv a povinností přispívá k formování smyslu pro povinnost, možno ho chápat i jako prevenci záškoláctví.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl vychází z dlouhodobé snahy o vytvoření „zdravého kolektivu“, koresponduje s preventivními opatřeními proti šikaně i dalším formám rizikového chování, např. rasismu a intoleranci. Důraz je kladen i na hodnotovou orientaci žáka, chápání práv a povinností jako něčeho, co je pro každého jedince závazné.

Cíl:	<i>Nastartovat prevenci rizikového chování v době, kdy je možno postojte k těmto jevům utvářet, ne pouze ovlivňovat – program Základy zdravého života je určen pro žáky 1. - 4. ročníku</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků, pro které je program určen – cca 200. Dotazníkové šetření na závěr programu, slovní hodnocení na závěr jednotlivých bloků, rozbor problematiky s třídními učiteli.
Zdůvodnění cíle:	Základní orientace dětí v oblasti rizik, které je mohou ohrozit, vede k utváření správných životních postojů, děti se postupně učí správnému životnímu stylu, navazují kontakt s vrstevníky i dospělými, dovedou respektovat druhé i obhájit vlastní bezpečí.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl vychází z dlouhodobé snahy o zprostředkování přiměřených informací žákům mladšího školního věku, které se pak stávají východiskem pro další preventivní působení.

Cíl:	<i>Zprostředkovat žákům informace z oblasti první pomoci a naučit je adekvátním způsobem neodkladnou první pomoc poskytnout.</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků, pro které je program určen – cca 250. Dotazníkové šetření na závěr programu, autoevaluace, zpětná vazby pro třídní učitele, ŠMP i lektory programu
Zdůvodnění cíle:	Poskytování první pomoci by mělo patřit mezi základní dovednosti, které si žáci v rámci preventivních programů osvojí. Ohrožení života, či zdraví jedince je nejčastější mimořádnou událostí, s níž se žáci mohou v praktickém životě setkat. Je tedy důležité, aby věděli, jak se zachovat, na koho se obrátit s žádostí o pomoc, na jaká telefonní čísla volat.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl je v souladu s koncepcí chování člověka za mimořádných událostí, neboť bezprostřední ohrožení života a zdraví jedince je nejčastější mimořádnou událostí, s níž se žáci v běžném životě mohou setkat. Osvojení si zásad neodkladné první pomoci by tedy měla patřit k základním dovednostem každého z nás.

Cíl:	<i>Zprostředkovat žáků, informace z oblasti prevence Netolismu a hraní počítačových her pro 4.-5. ročník</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků, pro které je program určen – cca 60 žáků 4-5. ročníků. Dotazníkové šetření na závěr programu, rozbor problematiky s třídními učiteli.
Zdůvodnění cíle:	Další forma působení na žáky v oblasti netolismu, sociálních sítí a zdravému postoji k novým technologiím (AI) a tak trochu jiný pohled na tuto problematiku.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl koresponduje s dalšími aktivitami v oblasti prevence, doplňuje Školní vzdělávací program.
Cíl:	<i>Zprostředkovat žáků, informace z oblasti prevence šikany a patologického chování ve třídě pro 3.ročník – osvětová beseda</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků, pro které je program určen – cca 28 žáků 3. ročníků. Preventivní šetření na závěr programu, rozbor problematiky s třídními učiteli a metodikem prevence
Zdůvodnění cíle:	Další forma působení na žáky v oblasti šikany a mezitřídní stabilitě.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl koresponduje s dalšími aktivitami v oblasti prevence, doplňuje Školní vzdělávací program.

Cíl:	<i>Společné akce pro rodiče a děti, akce pro veřejnost – cílem je posílit spolupráci rodiny a školy, zvýšit informovanost rodičů o dění ve škole, mezi rodiči a pedagogy rozvinout vztahy založené na vzájemné důvěře.</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Pro rodiče, děti i žáky naší školy připravujeme několik společenských akcí např. Jablíčkobraní, Skok do nového školního roku, vánoční jarmark, tvořivé dílničky, jarní aprílová škola
Zdůvodnění cíle:	Jednotné působení na žáky ze strany rodičů i pedagogů a jejich vzájemná informovanost a spolupráce je předpokladem úspěšné prevence i rozpoznání rizikového chování žáků, zejména záškoláctví a zneužívání návykových látek.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl vychází z dlouhodobé koncepce vzájemné spolupráce rodiny a školy jako nástroje prevence rizikového chování – záškoláctví, zneužívání návykových látek.

POZNÁMKA:

Od školního roku 2024 realizujeme třídnické hodiny. Ve školním roce 2024–2025 budou s časovou dotací 1 hodiny měsíčně. TH vedou třídní učitelé ve spolupráci s metodikem prevence. Začínající třídní učitelé se v rámci DVPP účastní seminářů na téma vedení třídnických hodin a práce s kolektivem třídy.

Další aktivity v rámci primární prevence budou zařazeny dle aktuální nabídky externích organizací – jednáme s Životem bez závislostí, Policií ČR, Linkou bezpečí a Zdravotníky s.r.o.

4. SKLADBA AKTIVIT PPŠ PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

Pedagogové

Název a odborné zaměření vzdělávání	<i>Základy vedení třídnických hodin</i>
Stručná charakteristika	Program je veden formou interaktivního výkladu a výcviku (tréninku), dovedností s prvky moderované diskuze. Zaměřen na vedení třídnických hodin, práci s pravidly, aktivity a techniky pro přímé použití.
Realizátor/lektor	Jules a Jim
Počet hodin	8
Termín konání	9. 10. 2024
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název a odborné zaměření vzdělávání	<i>Dny prevence 2024</i>
Stručná charakteristika	Odborná konference zaměřená na problematiku prevence rizikového chování – přednášky, interaktivní semináře, workshopy.
Realizátor/lektor	Institut Prevence Ostrava
Termín konání	7. 11. 2024
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název a odborné zaměření vzdělávání	<i>Supervize pro učitele a asistenty pedagoga</i>
Stručná charakteristika	Nabídka pro pedagogy a asistenty pedagoga – možnost zúčastnit se supervizí, vzájemně sdílet problémové situace a nacházet modelová řešení.
Počet proškolených pedagogů	15
Počet hodin	18
Termín konání	Od října 1 x měsíčně
Zodpovědná osoba	ŠMP

b) Žáci

Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování

Primární prevence rizikového chování u žáků se zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

1. agrese, šikana, kyberšikana, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
2. záškoláctví,
3. závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
4. rizikové sporty a rizikové chování v dopravě,
5. spektrum poruch příjmu potravy,
6. negativní působení sekt,
7. sexuální rizikové chování,

Název programu	Primární prevence rizikového chování- 5.ročník
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Dlouhodobý program zaměřený na budování zdravých vztahů v třídních kolektivech, rozvoj sociálních kompetencí žáků, prevenci zneužívání návykových látek.
Realizátor	Život bez závislostí o.p.s.
Cílová skupina	Žáci 5.tříd
Počet žáků v programu	27
Počet hodin programu	4
Návaznost programu na cíle MPP	Program souvisí s cílem vytvořit „zdravý kolektiv,“ rozvíjet sociální kompetence žáků, formovat kladné mezilidské vztahy rámci celé základní školy. Vytváří předpoklady pro úspěšnou prevenci rizikového chování žáků,
Ukazatele úspěšnosti	Zlepšení vztahů ve třídách 1. i 2. stupně.
Termín	Únor 2025
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	Dny pro záchranu života
Typ programu	Interaktivní seminář
Stručná charakteristika programu	Program pro žáky 1-5. tříd zaměřený na praktické zvládnutí první pomoci. Seminář rozdělen na teoretickou a praktickou část. Pokračující program, navazuje na znalosti a zkušenosti, které žáci získali ve třech předchozích letech.
Realizátor	Zdravotníci, s.r.o.
Cílová skupina	Žáci 1.-5.ročníků
Počet žáků v programu	250
Počet hodin programu	18
Návaznost programu na cíle MPP	Program souvisí s cílem rozvíjet sociální kompetence žáků, formovat jejich vědomí zodpovědnosti za své chování. Má

	za cíl vybavit žáky základními poznatky a praktickými dovednostmi z oblasti první pomoci tak, aby v případě nutnosti věděli, jak se mají zachovat.
Ukazatele úspěšnosti	Základní povědomí žáků o způsobech provedení neodkladné první pomoci, získání praktických dovedností.
Termín	Listopad 2024
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	<i>Primární prevence rizikového chování- 1.-4.ročník</i>
Typ programu	Blok primární prevence
Stručná charakteristika programu	Dlouhodobý program pro žáky 1. stupně, ve kterém se přiměřenou formou hry a scének seznamují se základními pojmy z oblasti zdravého životního stylu a získávají prvotní informace o tom, jak se rizikových situacích zachovat.
Realizátor	Život bez závislosti, o.p.s.
Cílová skupina	Žáci 1. – 4. tříd
Počet žáků v programu	200
Počet hodin programu	28
Návaznost programu na cíle MPP	Startovací program, který probíhá v době, kdy je možné u žáků postoj k rizikovým jevům vytvářet, ne pouze ovlivňovat. Je proto východiskem pro další aktivity v rámci MPP.
Ukazatele úspěšnosti	Žáci mladšího školního věku se dovedou zorientovat v problematice návykových látek, vlastní bezpečí i zdravého životního stylu. Učí se odmítnout nabízené návykové látky, nedělá jim problém vzájemná komunikace.
Termín	Leden-únor 2025
Zodpovědná osoba	ŠMP

c) Rodiče

Rodiče jsou o preventivních aktivitách a rizikovém chování informováni na třídních schůzkách, na webových stránkách školy a mohou také využít konzultační hodiny, které probíhají každé úterý od 14:00 do 16:00. V těchto hodinách mohou rodiče navštěvovat výchovného poradce, metodika prevence, třídní i ostatní učitele. Možné jsou i individuální konzultace po předchozích domluvách.

Metodik prevence zajišťuje a pravidelně aktualizuje kontakty na externí zdroje školy, shromažďuje propagační materiály s preventivní tematikou. Je nápomocen rodičům v případě výskytu různých forem rizikového chování. Ve spolupráci s třídními učiteli pak dohlíží na včasnou informovanost rodičů v případě výskytu rizikového chování.

Název programu	<i>Skok do nového školního roku</i>
Stručná charakteristika programu	Cílem projektu je v průběhu školního roku ukázat dětem – a jejich rodičům, jak vypadá v naší škole vyučování, jaké prostory máme k dispozici. Postupně se děti i rodiče seznámí se zásadami činnostního učení, které tvoří základ výuky. Rodiče mají možnost aktivity svých dětí sledovat a přítomnost vedení školy jim umožní zjistit vše, co je v souvislosti se vstupem dítěte do školy zajímavé.
Realizátor	ZŠ a MŠ Elektra
Počet hodin programu	10
Termín konání	Září 2024
Zodpovědná osoba	ZŘŠ a ŠD

Název programu	<i>Jablíčkobraní</i>
Stručná charakteristika programu	Akce pro rodiče a děti, jablečná stezka spojená s řešením jednoduchých úkolů. Ochutnávka domácích jablečných pochoutek a příjemný čas s pedagogy a rodiči
Realizátor	ZŠ a MŠ Elektra
Počet hodin programu	4
Termín konání	26.9.2024
Zodpovědná osoba	ŘŠ, ZŘŠ, ŠMP

Název programu	<i>Dýňobraní</i>
Stručná charakteristika programu	Akce pro rodiče a přátele školy, žáci ZŠ a děti z MŠ společně s rodiči vytvoří originální dýni. Dýně budou použity pro start lampiónového průvodu od školy.

Realizátor	ZŠ a MŠ Elektra
Počet hodin programu	3
Termín konání	Prosinec 2024
Zodpovědná osoba	ŘŠ, ZŘŠ, vedoucí MŠ a vedoucí ŠD

Název programu	<i>Vánoční jarmark</i>
Stručná charakteristika programu	Akce pro veřejnost, žáci ZŠ a děti z MŠ vytvoří výrobky s vánoční tematikou. Pro veřejnost bude připraveno malé občerstvení, teplé nápoje. Akci pořádá škola ve spolupráci s Radou rodičů.
Realizátor	ZŠ a MŠ Elektra
Počet hodin programu	3
Termín konání	Prosinec 2024
Zodpovědná osoba	ŘŠ, ZŘŠ, vedoucí MŠ, vedoucí ŠD, zástupci z Rady rodičů

Název programu	<i>Vánoční tvoření</i>
Stručná charakteristika programu	Akce pro veřejnost, žáci ZŠ a děti z MŠ si mohou vytvořit výrobky – dárky s vánoční tematikou. Pro veřejnost bude připraveno malé občerstvení, teplé nápoje. Akci pořádá škola.
Realizátor	ZŠ a MŠ Elektra
Počet hodin programu	3
Termín konání	Prosinec 2024
Zodpovědná osoba	ŘŠ, ZŘŠ, VP

Název programu	<i>Masopust</i>
Stručná charakteristika programu	Tradiční masopust pro žáky 1. stupně, děti z MŠ a ŠD. Děti a žáci budou mít projektovou výuku v maskách. Odpoledne drobné soutěžní hry a diskotéka. Akci pořádá škola.
Realizátor	ZŠ a MŠ Elektra
Počet hodin programu	3
Termín konání	Březen 2025
Zodpovědná osoba	ZŘŠ, vedoucí MŠ, vedoucí ŠD, VP.

Název programu	<i>Den otevřených dveří</i>
Stručná charakteristika programu	V rámci Dne otevřených dveří se mohou rodiče v odpoledních hodinách seznámit s činností a vybavením školy, první stupeň navíc každoročně připravuje společné třídní schůzky rodičů s dětmi, na kterých děti svým rodičům předvedou, jak ve škole pracují a co se dosud naučily.
Realizátor	ZŠ a MŠ Elektra
Počet hodin programu	3
Termín konání	Březen 2025
Zodpovědná osoba	ŘŠ, ZŘŠ, vedoucí ŠD, vedoucí MŠ, pověřeni učitelé

Název programu	<i>Velikonoční tvoření</i>
Stručná charakteristika programu	Akce pro veřejnost, žáci ZŠ a děti z MŠ si mohou vytvořit výrobky s velikonoční tematikou. Pro veřejnost bude připraveno malé občerstvení, teplé nápoje. Akci pořádá škola ve spolupráci s Radou rodičů.
Realizátor	ZŠ a MŠ Elektra
Počet hodin programu	3
Termín konání	Duben 2025
Zodpovědná osoba	ŘŠ, ZŘŠ, VP

Název programu	<i>Den dětí</i>
Stručná charakteristika programu	Děti utvoří třídní týmy a utkají se mezi sebou v netradičních sportovních disciplínách. Tradiční akce, pořádaná ve spolupráci s radou rodičů.
Realizátor	ZŠ a MŠ Elektra
Počet hodin programu	4
Termín konání	Červen 2025
Zodpovědná osoba	ŘŠ, ZŘŠ, zástupci z Rady rodičů.

Název programu	<i>Imatrikulace žáků ZŠ a MŠ Elektra</i>
Stručná charakteristika programu	Akce pro žáky, rodiče i veřejnost – společné v atriu/tělocvičně školy, vystoupení tříd a žáků školy, zhodnocení školního roku, drobné občerstvení.
Realizátor	ZŠ a MŠ Elektra
Počet hodin programu	2
Termín konání	Červen 2025
Zodpovědná osoba	ŘŠ, ZŘŠ

Příloha č. 1

Školní program proti šikanování

/Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních z roku 2016/

Charakteristika šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit jedinci, ohrožit nebo zastrašovat jiného žáka, případně skupinu žáků. Je to cílené a obvykle opakované užití násilí jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí druhé osobě, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Do psychické šikany patří kyberšikana, ke které dochází za pomoci ICT technologií – útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako nápadné přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševním a tělesném zdraví.

V rámci účinné prevence šikanování je při přípravě a realizaci celoškolské strategie důležité zejména:

1. Zajistit účast školního metodika prevence a případně i dalších učitelů v akreditovaných kurzech k problematice šikanování. Školní metodik prevence bude zodpovídat za informovanost všech pedagogických pracovníků školy nebo školského zařízení o dané problematice. Bude se aktivně podílet na řešení případů šikanování a napomáhat svým kolegům zvládnout základní postup a strategii při řešení konkrétních situací. Doporučuje se seznámit pedagogické pracovníky mimo jiné též s informací MŠMT ČR č. j. 25 884/2003-24 “Spolupráce škol a předškolních zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané.

2. Navodit úzkou spolupráci mezi žáky, rodiči a pedagogy a jasně vymezit možnosti oznamovat i zárodky šikanování (při zachování důvěrnosti takovýchto sdělení).
3. Ve školním řádu jasně stanovit pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení.
4. Seznámit pedagogy se systémem školy pro oznamování a vyšetřování šikanování, vést pečlivou evidenci všech případů agresivního chování a šikanování mezi spolužáky (školní metodik prevence, výchovný poradce).
5. Informovat pedagogy, žáky (svěřence) i rodiče o tom, co dělat v případě, když se dozvědí o šikanování.
6. Spolupracovat s odbornými službami resortu školství (pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče a s dalšími odbornými pracovišti poradenských a preventivních služeb v regionu, poskytujícími odbornou konzultaci a psychoterapeutickou péči, s metodiky preventivních aktivit a s dalšími odborníky v regionu).

Příloha č. 2

Krizový plán školy

Postupy dle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) a Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních z roku 2016.

1. Postup učitele, má-li podezření na šikanu

A. Kroky při řešení obyčejné počáteční šikany

- 1) Rozhovor se žáky, kteří na šikanu upozornili
- 2) Nalezení vhodných svědků
- 3) Rozhovor s oběťmi a zajištění jejich ochrany
- 4) Individuální, případně konfrontační rozhovor se svědky – nikdy ne konfrontace agresorů a obětí!
- 5) Rozhovor s agresory a rozhovor s oběťmi
- 6) Kontaktování zákonných zástupců

7) Následná práce s celou třídou

B. Vyšetřování pokročilé šikany

- 1) Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti
- 2) Informování vedení školy a následná domluva pedagogických pracovníků, školního metodika prevence, výchovného poradce a učitele, který šikanu odhalil na spolupráci a postupu vyšetřování
- 3) Rozdělit agresory – zabránění domluvě na křivé výpovědi
- 4) Pokračující pomoc a podpora oběti
- 5) Nahlášení policii
- 6) Vlastní vyšetřování (Výchovný poradce a školní metodik prevence případně začne s vyšetřováním šikanování podle kroků 1-7 při vyšetřování počáteční šikany)

2. Postup učitele, má-li podezření na kyberšikanu

Pojem kyberšikana (někdy se používají i cizí výrazy kyber-mobbing, e-mobbing apod.) představuje úmyslné urážky, vyhrožování, zesměšňování nebo obtěžování druhých prostřednictvím moderních komunikačních prostředků většinou v delším časovém období. Kyberšikana se odehrává na Internetu (např. prostřednictvím e-mailů, chatovacích aplikací jako je ICQ, v sociálních sítích, na videích umístěných na internetových portálech) nebo prostřednictvím mobilního telefonu (např. SMS zprávami nebo nepříjemnými telefonáty). Pachatel často jedná anonymně, takže oběť netuší, od koho útoky pochází

Jak kyberšikanu rozpoznat, indikátory:

- Schránky důvěry
- Zhoršení atmosféry ve třídě / škole
- Rozpady přátelství
- Během školních akcí
- Zdravotní potíže
- Změny chování
- Ztrácení osobních věcí
- Zlehčování situace

Co dělat?

- 1) Rozhovor s účastníky

- 2) Zapojení rodičů
- 3) Diskuze ve škole
- 4) Zapojení učitelů
- 5) V případě podezření vyrozumět orgány činné v TŘ

Oběti je třeba doporučit, aby

- Neodpovídala
- Ukládala důkazy (screenshoty)
- Mluvila o tom, co se jí děje

3. Postup při nálezů alkoholu v prostorách školy

A. V případě, že pracovník školy nalezne alkohol v prostorách školy, postupuje takto:

- 1) danou látku netestuje
- 2) o nálezů ihned uvědomí vedení školy
- 3) nalezenou tekutinu uloží u vedení školy (jako důkaz)
- 4) zpracuje záznam

B. Pokud pracovník školy zadrží alkohol u některého žáka, postupuje takto:

- 1) danou látku netestuje
- 2) o nálezů ihned uvědomí vedení školy
- 3) sepíše záznam, který bude obsahovat i vyjádření žáka, který měl alkohol u sebe;

Zápis bude obsahovat:

- datum, místo a čas nálezů
- jméno žáka, u kterého byl nalezen (nebo který odevzdal) alkohol + podpis tohoto žáka (v případě odmítnutí podpisu uvedeme tuto skutečnost do zápisu)
- při tvorbě zápisu je přítomen zástupce vedení školy
- zápis uloží metodik prevence

4) uvědomíme zákonného zástupce a u opakovaného nálezů odbor sociální péče

5) pokud máme podezření, že látka obsahuje i jiné příměsi než alkohol, předáme látku přivolanému lékaři

4. Postup při konzumaci alkoholu ve škole

Konzumace alkoholu je zakázána ve škole, na pozemku školy a při všech školních akcích – školní řád.

- 1) pokud je žák přistižen v době výuky či při školní akci při konzumaci alkoholu, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit a alkohol mu odebrat
- 2) učitel posoudí momentální stav žáka
- 3) pokud je žák ohrožen na zdraví či životě, přivolá lékařskou pomoc, poté vyrozumí vedení školy (to zajistí dohled nad ostatními žáky) a sepíše záznam o události
- 4) pokud nehrozí akutní nebezpečí, pedagog vyrozumí vedení školy (to zajistí dohled nad ostatními žáky), sepíše záznam o události a kontaktuje zákonného zástupce
- 5) pokud žák není schopen pokračovat ve výuce, vyzveme zákonného zástupce k vyzvednutí žáka ze školy
- 6) při opakování této situace škola oznámí tuto skutečnost odboru sociální péče
- 7) v případě zájmu rodičů, škola nabídne odbornou pomoc a informuje o dalších možnostech vedoucích k odstranění těchto nežádoucích jevů
- 8) škola vyvodí z dané situace sankce dané školním řádem
- 9) stejný postup zvolí pedagog i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu

5. Postup při užívání tabákových výrobků ve škole

Kouření je žákům zakázáno ve vnitřních i vnějších prostorách školy – školní řád.

- 1) učitel odebere tabákový výrobek a zajistíme, aby žák v konzumaci nepokračoval
- 2) sepíše záznam i s vyjádřením žáka
- 3) třídní učitel informuje zákonného zástupce
- 4) v závažných případech a při opakování situace, škola informuje odbor sociální péče (zde můžeme jako škola i vyžadovat pomoc)
- 5) škola vyvodí sankce dle školního řádu

6. Postup při konzumaci omamných a psychotropních látek (OPL) ve škole

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo.

- 1) odebereme návykovou látku a posoudíme, jaké hrozí nebezpečí
- 2) v případě nutnosti voláme lékařskou službu první pomoci a informujeme vedení školy (které zajistí dozor nad ostatními žáky), informujeme zákonného zástupce žáka a sepíšeme záznam
- 3) podle potřeby vyzveme zákonného zástupce k odvedení žáka ze školy

- 4) pokud není dostupný zákonný zástupce a při nespolupracující reakci rodiny uvědomíme sociální odbor péče o dítě
 - 5) plníme oznamovací povinnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, či policii ČR
 - 6) pokud rodiče projeví zájem, škola poskytne další odbornou pomoc a informuje o možnostech řešení
 - 7) škola vyvodí sankce dle školního řádu i v případě příchodu žáka pod vlivem OPL
- Navádění jiných žáků k užívání OPL a přechovávání OPL je protiprávní jednání. Distribuce OPL je protiprávní jednání a může být klasifikována jako trestní čin.
- Při důvodném podezření, že ve škole došlo k distribuci drog, informuje škola Policii ČR.

7. Postup při nálezů omamných a psychotropních látek (OPL) ve škole

A. Pokud nalezneme v prostorách školy látku, kterou považujeme za psychotropní, tak:

- 1) látku netestujeme a nález oznámíme vedení školy
- 2) za přítomnosti dalšího pracovníka látku vložíme do obálky, napíšeme datum, čas, místo nálezů, obálku opatříme razítkem, podpisem a uložíme v trezoru školy
- 3) informujeme Policii ČR

B. Pokud nalezneme u žáka látku, kterou považujeme za omamnou nebo psychotropní, tak:

- 1) látku netestujeme a okamžitě uvědomíme vedení školy
- 2) sepíšeme záznam o nálezů s vyjádřením žáka (jméno žáka, datum, čas a místo nálezů), záznam podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena, pokud odmítne, uvedeme tuto skutečnost do zápisu; zápisu je přítomen zástupce vedení školy
- 3) vždy informujeme Policii ČR, ta provede identifikaci látky a informuje zákonné zástupce
- 4) pokud je látka nalezena u intoxikovaného žáka, přivoláme lékaře, předáme mu vzorek látky (nutné pro léčbu) a další postup zajistí Policie ČR

C. Pokud máme podezření, že některý z žáků má OPL u sebe, tak:

- 1) vyrozumíme Policii ČR, konzultujeme s ní a informujeme zákonné zástupce
- 2) žáka izolujeme od ostatních a máme ho pod dohledem do příjezdu Policie ČR
- 3) pracovníci školy nemají právo vykonávat osobní prohlídku žáka nebo prohlídku jeho věcí

8. Postup, když se žák svěřá s užíváním návykových látek

Nevyhýbáme se rozhovoru, ten se snažíme vést tak, abychom přesvědčili žáka k návštěvě odborného zařízení a aby souhlasil s informováním rodičů. Poskytneme pomoc žákovi i rodičům při vyhledání relevantních služeb

9. Postup, když rodič hledá ve škole radu, jak řešit problémy s návykovými látkami u svého dítěte

Nabídneme společné kroky, kterými můžeme pomoci, poskytneme informace o dostupných službách, doporučíme poradenství.

10. Postup, máme-li podezření na záškoláctví

V individuálně stanovených případech (zejm. v případě časté nepřítomnosti žáka nasvědčující zanedbávání školní docházky) může škola požadovat jako součást omluvenky potvrzení ošetřujícího lékaře.

O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel výchovného poradce, který tyto údaje vyhodnocuje. Při zvýšené omluvené absenci ověřuje její věrohodnost. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce pozván. Projedná důvod nepřítomnosti žáka, způsob omlouvání, upozorní na povinnost stanovenou zákonem; seznámí s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené absence. Provede zápis z pohovoru a uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem.

Při počtu neomluvených hodin **nad 10 hodin** svolá ředitel školy školní výchovnou komisi, jejíž složení určí ředitel školy podle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka. O průběhu a závěrech výchovné komise se provede zápis.

V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka **přesáhne 25 hodin**, ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví na odbor školství MÚ (tato ohlašovací povinnost vychází z platné právní úpravy)

V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci rozhodnutím správního orgánu postiženi pro přestupek, je třeba postoupit již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR. Kopii tohoto hlášení obdrží Odbor školství MÚ.

11. Postup, objeví-li se ve škole vandalismus

Doporučený postup

1. Podmínky zacházení se školním majetkem zakotvit do školního řádu a to včetně sankcí, které škola použije v případě, že se někdo dopustí úmyslného ničení majetku.
2. Náhradu úmyslně způsobené škody důsledně vymáhejte po tom, kdo ji způsobil. U nezletilých potom po jejich zákonném zástupci.
3. Opakovaně s žáky a žákyněmi komunikujte na téma ochrana majetku a zacházení s cizím majetkem.
4. Jestli žák nebo žákyně, kteří škodu způsobili, nejeví ochotu k její nápravě, případně je škoda takového rozsahu, že věc nelze svépomocně opravit, vyrozumívejte o tomto chování zákonné zástupce žáků a žákyní a dohodněte s nimi způsob náhrady škody.
5. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu a ten, kdo ji způsobil není ochotný škodu nahradit, vyrozumívejte Policii ČR a oznamte podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.
6. U škod, které se dají nahradit tak, že je opraví sám žák nebo žákyně, preferujte tento způsob náhrady škody.
7. O způsobené škodě proveďte záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím.....
8. Snažte se vždy dobrat příčiny takového jednání a s ní následně pracovat. V případě, že se práce s příčinou vymyká vašim možnostem vyrozumívejte zákonné zástupce popř. Policii ČR.

Příloha č. 3

Kontakty na krizová centra a externí spolupracovníky v oblasti primární prevence

KRIZOVÁ CENTRA

Linka bezpečí – bezplatná linka 116 111

- celostátní linka pro děti a mládež v krizových životních situacích
- služba funguje zdarma 24 hodin denně
- lze využít chatovou službu nebo e-mailovou poradnu
- web: <http://www.linkabezpeci.cz>
- chat: <http://chat.linkabezpeci.cz>
- e-mail: pomoc@linkabezpeci.cz

Linka vzkaz domů – bezplatná linka 800 111 113, mobil 724 727 777

- Jsi na útěku z domova?
- Bojíš se vrátit domů?
- Chceš zanechat někomu vzkaz?
- Zavolej a my ho předáme.
- z pevných linek je služba zdarma každý den od 8:00 do 22:00 (z mobilu lze volat za běžné tarify operátorů na mobilní číslo)
- web: <http://www.vkazdomu.cz>

Rodičovská linka - 840 111 234

- linka poskytuje odborné poradenství pro rodiče, další rodinné příslušníky i pedagogy, kteří mají problémy s výchovou dětí
- služba je k dispozici každý pracovní den odpoledne: pondělí, středa, pátek od 13:00 do 16:00 a úterý a čtvrtek od 16:00 do 19:00
- web: <http://www.linkabezpeci.cz>

Dětské krizové centrum, o.s. - 241 484 149

- Specializované pracoviště zabývající se prevencí, diagnostikou a terapií syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte.
- V Zápolí 1250/21, 141 00 Praha 4 - Michle

- problem@ditekrize.cz
- www.ditekrize.cz

NONSTOP linka Bílého kruhu bezpečí - 257 317 110

- telefonická krizová pomoc obětem a svědkům trestných činů
- <http://www.bkb.cz>

DONA linka - 251 51 13 13

- celostátní telefonická služba pomoci ohrožené domácím násilím
- <http://www.donalinka.cz>

Bílý kruh bezpečí – pomoc obětem trestných činů

- <http://www.bkb.cz/>

Pomoc obětem domácího násilí

- <http://www.domacinasili.cz/>

NONSTOP Pražská linka důvěry - 222 580 697

- Pražská linka důvěry poskytuje na uvedeném čísle nepřetržitou telefonickou krizovou pomoc. Nabízí také internetové poradenství na adrese linka.duvery@csspraha.cz
- Informace o krizovém centru RIAPS, dalších krizových službách a poradenství, o terapii (rodiny, mezilidské vztahy), o azylových službách, ubytovně pro muže bez přístřeší a mnoho dalších informací z této oblasti jsou k dispozici na webových stránkách www.csspraha.cz

EXTERNÍ SPOLUPRACOVNÍCI

Pedagogicko-psychologická poradna Praha 9

- U Nové školy 871, Praha 9 – Vysočany, 190 00
- telefon : 266 312 530, 266 310 939
- e-mail: poradna@ppp9.cz
- PhDr. Blanka FANTOVÁ , fantova@ppp9.cz

Středisko výchovné péče

- Telefon: 286 580 711, mobil: 773 212 820
- E-mail: ambulancepraha9@klicov.cz
- Adresa: Ambulantní oddělení Praha 9 SVP Klíčov, Čakovická 783/51, Praha 9 – Prosek

Středisko pro děti a mládež

- Měšická 720/2, Praha 9 – Prosek
- Tel.: 286 884 455, Mob.: 605 486 587
- E-mail: info@ddmpraha9.cz

Policie ČR – preventivně informační oddělení

- plk. Mgr. Josefa Jelínková MBA – ředitelka *obvodního ředitelství*
- tel.: 974 858 220
- mob.: 731 553 211
- Josefa.Jelinkova@pcr.cz

Městská policie

- Michal PETR – koordinátor skupiny SPJ – Oddělení prevence
- Městské policie hl. m. Prahy, Dolnoměcholupská 27/58, Praha 10
- tel.: 222 025 874
- e-mail: petr.prev@mppraha.cz

Proxima Sociale, o.p.s.

- Kontaktní osoba:
- David Holý, tel.: 775 561 040
- holy@proximasociale.cz

PRAK, o.p.s.

- Brodského 1673/13, 149 00 Praha
- Tel. 775 204 207, kontaktní osoba Eva Carbolova
- carbolova.eva@seznam.cz

Život bez závislosti, z.s.

- Kontaktní osoba Barbora Dvořáková
b.dvorakson@seznam.cz>

Imperativ, o.p.s.

- Bc. David Lebeda
Tel.: 724 705 492 nebo 773 838 673,
lebeda@imperativ.cz

Společně k bezpečí, o.p.s.,

- Předsedkyně sdružení:
Michaela Veselá, tel. 604 554 231
e-mail vesela@spolecnekbezpeci.cz

Zdravotníci, s.r.o.

- Bc. Josef Odehnal, Tel: + 420 773 535 740,
- info@zdravotnici.cz

Příloha č. 4

Užitečné webové stránky

- www.procnemluvime.cz
- www.prevence-praha.cz
- www.seznamsebezpecne.cz
- www.adiktologie.cz
- www.addictionsinfo.eu (Evropský zdroj informací – informace o alkoholu, drogách a závislostech, vyhledávat informace o vzdělávání a prevenci, léčbě, strategiích a výzkumu.)
- www.alkoholik.cz
- www.bezcigaret.cz
- www.bezpecne-online.cz
- www.bkb.cz www.donalinka.cz www.domacinasili.cz - Bílý kruh bezpečí – místo bezplatné a odborné pomoci obětem trestných činů
- www.boulimie-anorexie.cz
- www.capld.cz/linky.php. (adresář linek důvěry)
- www.clzt.cz prevence kouření
- www.dkc.cz (dětské krizové centrum)
- www.drogovaporadna.cz
- www.drogy-info.cz
- www.drogy.net.
- www.e-bezpeci.cz
- www.elisad.eu (Elisad je Evropská asociace knihoven a informačních služeb v oblasti alkoholu a ostatních návykových látek)
- www.help.eu.com (témata o kouření)
- www.idealni.cz
- www.internetporadna.cz
- www.ippp.cz
- www.minimalizacesikany.cz
- www.msmt.cz (adresář speciální školství oddíl prevence)
- www.mvcr.cz

- www.napisnam.cz poradna E-Bezpeci – poradenská linka zaměřená na prevenci rizikového chování na internetu
- www.nekuratka.cz edukativní stránka pro děti 9-12 let
- www.nekurte.cz
- www.odrogach.cz
- www.plbohnice.cz/nespor
- www.podaneruce.cz
- www.poradenskecentrum.cz
- www.pppinfo.cz (poruchy příjmu potravin)
- Ww.prevence-info.cz
- www.prevcentrum.cz
- www.promilesms.cz
- www.protisikane.cz (kyberšikana)
- http://prvok.upol.cz (kyberšikana)
- www.rodiceprotidrogam.cz
- www.romove.cz
- www.saferinternet.cz (kyberšikana)
- www.sananim.cz (problematika dětí a drogy)
- www.sekty.cz
- www.sikana.cz
- www.slzt.cz (společnost pro léčbu závislosti na tabáku)
- www.horkalinka.cz

V Praze dne 27. 9. 2024 vypracovala Mgr. Michaela Skálová